

GORIŠKA STRAŽA

Izšla vsako sredo opoldne. Velja za celo leto 12 lir, za en mesec 1 L, za inozemstvo 20 L; posamezne številke 20 stot.

— Uredništvo in uprava: ul. Vetturini 9. —

— ODGOVORNI UREDNIK: ROMAN CEJ. —

Kadar gre za obstanek našega ljudstva, ne smemo odnehati niti za las. Izberimo pa si tisto pot, ki v danih razmerah zahteva najmanj žrtev.

Neurankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se plačajo naprej in stanejo 4 lire v visočini enega cm v enem stolpu.

— List izdaja konsorcij »GORIŠKE STRAŽE«. —

— Tisk »NARODNE TISKARNE« v Gorici. —

Kaj pa naše šole?

Kolikokrat smo že peli staro vižo o šolah, a ta pesem je taka, da je vedno nova, naj jo zapoješ, kadarkoli jo hočeš. Pre pričevali smo oblasti že na vse mogoče načine, z desne in z leve, v svoji naivnosti smo pravili, da so šole velikanskega pomena ne samo za napredek naroda, ampak za človeštvo sploh, za narodno gospodarstvo in tako dalje.

Naše besede niso našle gluhih ušes, ampak trdo srce, odrevenele možgane. Govorili smo jih ljudem, ki so v dna svoje junkerske in kapitalistične duše prepričani, da se dá ljudstvo »dobro« vladati le tedaj, če ni šolano, če je na nizki stopnji kulture.

Kolikokrat so že ti ljudje obžalovali, da niso našli v naši deželi ljudi, ki bi bili podobni Tripolitancem ali Abesincem, da si moramo trditi, da so mnogokrat postopali proti nam na podoben način. Toda če ima kdo preveč krvi, mu jo puščajo. Če ima kdo preveč izobrazbe, ki bi znala državi škodovati, se mu jo kratkotalo zniža za kakih petdeset let. In to delajo pri nas čisto sistematično, v kolikor so ti ljudje sploh zmožni, da se kakšnega sistema držijo.

Da ne boste dejali, da govorimo tjavendan, le pogledimo, koliko šol je pri nas zaprtih radi piškavih izgovorov, koliko jezikov nezmernih učiteljev je nastavljenih, po kolikih šolah se uče italijanščine, učenci, ki nosijo še preklane hlače. Pogledimo našo šolsko avtonomijo, »delovanje« naših okrajnih šolskih svetov, »delovanje« deželnega šolskega sveta po treh poljih letih, odkar smo v Italiji, proučimo zagretno nastavljanje raznih učiteljskih moči preko vseh kompetenc in proti postavi. Le pogledimo v naše goriško mesto, na naša dva beraška razreda, kjer morajo učenci že v tretjem šolskem letu slišati samo italijanščino in ne napredujejo. To so pedagogi! Pogledimo naše zavode na periferiji dežele, v Tolminu in v Idriji. To so dokazi, ki dovolj jasno kažejo, da je naša trditve o sistematičnem poneumnjevanju ljudstva utemeljena.

In če je res, kakor slišimo zatrjevati, da je del Italijanov za mirno sožitje s Slovenci, potem moramo pričakovati tudi dejanja. Radi, zelo radi bomo, kadar bodo sledila dejanja, korigirali vsako trdo besedo.

Do tedaj pa, to bodite trdno prepričani, bomo nadaljevali neizprosno boj, da si naš šolskem polju izvojimo svoje pravi-

Na delo za naš list!

Zadnjič smo poslali naš list v svet s plamenečim pozivom na vse slovenske mladenke našega Primorja, da gredo ta teden na delo od žene do žene, od mladeniča do mladeniča, od moža do moža, od hiše do hiše, in skušajo s svojo ljubko, prepričevalno besedo prepričati vsakogar, kako velikega pomena je časopisje pa naš politični, gospodarski in kulturni obstanek in nabirati kolikor mogoče veliko število novih naročnikov, da se list opomore in dvigne v res vzoren tednik. Določili smo ta teden od nedelje do nedelje, objubili smo tudi tisti mladenki, ki bi nabrala 12 novih, vnaprej (do konca leta 10 L) plačanih naročnikov, kot dar lepo, krasno vezano knjigo slovenskih povesti. Tista mladenka, ki bi nabrala 20 novih naročnikov, pa bi dobila drugo, lepšo in dragocenejšo knjigo, ali pa eno leto »Gor. Stražo« zastoni.

Vsa ta topla priporočila in obljube danes obnavljamo in polagamo znova na srce:

Prepričani smo, da ste že mnogo storile za razširjenje našega lista in da ta hip letate kot čebelice od hiše do hiše in od človeka do človeka, da nam pomagate ustvariti »Goriški Straži« trden temelj novih naročnikov in s tem tudi izboljšati in povečati list. Kakor junakinje smo vas povabili v boj: odzvale ste se v obilnem številu, in tiste, ki se niste mogle storiti tega do danes, smo prepričani, da boste storile naslednje dni svojo dolžnost slo-

venskih deklet, ki so se še vedno ob vsaki priliki častno izkazale, kadar je šlo za kakšno narodno dejanje.

Ni pa rečeno, da ne sme naročnikov nabirati tudi žena, mladenič in mož; kdor nabere 12 ali 20 novih naročnikov, dobi isti dar. Toda ta mali dar je samo priznanje za trud in požrtvovalnost. Ne gre zato, da mora vsakdo nabirati 12 ali 20 novih naročnikov, ker gre za stvar, naj nabere v danih razmerah vsaj par novih naročnikov. V plačilo mu bo vesela zavest, da je v danih razmerah izpolnil svojo dolžnost. »Žrno do zrne pogača, kamen do kamna palača«. Tudi ako se mnogo posameznih naročnikov priglasijo, bo namen akcije dosežen, se bo list lahko dvignil in napredoval in to edino bodi nam in vam na srečo.

Še par dni »Stražinega« tedna je. Še ena solnčna nedelja, ki mora priklicati naš list, ki je zagovornik naših narodnih pravic, v vsako slovensko družino. To bodi naš in vaš cilj, mladenke! Od tega ne odnehajte niti za korak in kar ne morete doseči danes, boste dosegle jutri. In ko se to zgodi, se bomo lahko s ponosom potrkali po prsih: zasidrali smo se v varnem pristanu, nihče nas ne more premakniti, sedmeroglavi zmaj ne more do nas. In ta uspeh je izvajala slovenska mladenka, ki se je zavedla važnosti in svečanosti trenutka in storila svojo dolžnost, ki jih bo v večno čast in ponos... — Da bomo smeli to kmalu reči: Na delo!

ce, ki nam po človeškem pravu pritičejo. Vsak dan glasneje bomo klicali: Dajte nam šol, uredite zadevo pošteno in pravično, da ne zapadete strašni obsodbi teptanih, za katero ni odpuščanja.

Vojaška služba.

Gledé vojaške službe daje »Edinost« sledeča pojasnila, ki jih je dobila od trž. okrožnega poveljstva. Za sedaj velja v Italiji še stari brambni zakon, na podlagi katerega traja aktivna voj. služba dve leti. Je pa predlagan nov zakon, ki se bo v

kratkem pretresal v parlamentu in kateri prevede le 8 mesecev aktivne vojaške službe. Vojaška služba se lahko zniža vsled prošnje na 3 mesece tistim vojakom, ki so edini sinovi in imajo mater vdovo ali pa očeta starega nad 65 let, oziroma tako bolehnega, da ne more s svojim delom preživljati družine. V poslednjem primeru se mora oče podvreči posebnim uradni zdravniški preiskavi, katere je odločilna za to, ali se ima sinu znižati službena doba ali ne.

Vojaški nabori bodo v kratkem ter bodo razpisani potem javnih razglasov in

tezi. Kaporjaki, kdo drugi. In njih pomagaj, hlapec peklenški, Jure.

»Golazen je to!« je hreščal kozavec, čigar obraz se je ves v brazgotinah rdeče svetil. »Hujši so kot vragi. Koliko blaga. Pol Čedada bi živelo mesec dni od tega.«

»Kaj pol Čedada in mesec dni. Cel Čedad in celo leto — reci. In vse požre ta Urusperk. Vražje veselice imajo vedno, sami razbojniki in požeruhi s trebuhi kakor z brentačami. Debeluh je namočil s krepkim požirkom suhe ustnice.

»Saj Kaporjak je suh kakor trlica«, je dejal dolgin.

»Kaj trlica! Pa ima zlahte kot zajka mladičev. On pa za dekleti kot muha na med. Kmetje mu pravijo »babji strah«. Tako je!«

»Naj bi ropali, a ne pred nosom našega mesta. Saj ga ni več človeka k nam in ne cekina v žep. Vsi tožijo. Nikoli tako slabo kot danes.«

»Kdo bo prišel? Da ga slečejo do nagega?«

Dolgin je dvignil svoj suhi dolgi prst: »Da gospoda tega ne uvidi, se čudim.«

»Ko pa so razbojniki gospoda«, je vpijal kozavec. »Ali ni bil eden Kaporjakov glavar tolminski? Ali niso še celo naredili pogodbo z razbojniki pred gospodo in pred pričami in jemali delež od oropane denarja? A? Ali ni celo Čedad dal posebnega pisma svojim mesarjem, da smejo ti povsod ropati, le po podboneški cesti ne?«

Debeluh je ugovarjal: »Toda, če so ropali mesarji, je ostalo v našem žepu, danes pa gre vse na grad. Ali je Kaporjak

pozivov na dom. Tu bodo mladeniči prvi preiskani od naborne komisije. Najbrže v jeseni bodo nato tisti, ki bodo vzeti, dobili poziv, da se predstavijo svojim dopolnilnim poveljstvom. Tu bodo vnovič preiskani pred posebno komisijo, in tisti, ki bodo potrjeni za vojaško službo, se bodo nato dodelili posameznim oddelkom vojske, kjer bodo odslужili svoj čas. Dodelili pa se bodo na podlagi načrta, ki ga dobi dopolnilno poveljstvo od vojnega ministrstva.

Kakor razvidno, je vsa organizacija približno ista kot je bila pod staro vladavino, mogoče z edinim razločkom, da je sedaj službena doba le dve leti.

Dijakom, ki študirajo na univerzi, ali pa na takem zavodu, ki je priznan od vlade kot enakovreden univerzain, se dovoli na podlagi prošnje, odlog nastopa vojaške službe do 26. leta. Prošnji morajo biti priložene listine, ki dokazujejo, da so vpisani na univerzi in da so plačali solnine ter potrdilo, da so vpisani v kako strelsko društvo v Italiji (Societè di tiro a segno.) V naši pokrajini do sedaj nimamo takega strelskega društva, najbližje je ono v Vidmu. Tistim dijakom, ki obiskujejo zadnji razred srednje šole in ki imajo eventualno ponavljalni izpit, gre vojaška oblast istotako na roko s tem, da, vedno na podlagi prošnje, počaka, dokler dijak ne napravi končnega izpita in se izkaže, da se je vpisal na vseučilišče.

Ravnatelj bolniške blagajne.

Vse se vprašuje: Kdo bo voditelj o-krajne bolniške blagajne v Gorici?

Kakor je že znano, je bil dosedanji voditelj poslanec Tuntar iz raznih vzrokov odstavljen. Začasno vodi posle vladni komisar dr. Targioni, ki je službo praviloma razpisal. Prosilcev je precej in vse čaka, kdo bo izbran. Mi gotovo ne bomo določevali novega voditelja, vsekakor pa smo in hočemo povedati, kakšen ne sme biti novi voditelj.

Že zadnjič je »Straža« pisala, da vlada nekako protežira tistega dr. Delpina, ki se danes nahaja v rudniški službi v Idriji. Ljudstvo se z izvajanjem v zadnji številki lista popolnoma strinja. Enoglasno povzdignemo glas, da tak možakar kot je dr. Delpin, ne sme priti na tako važno mesto, na katerem mora biti človek, ki bo pravično postopal nasproti ogromni večini članov Slovencev. Nas popolnoma nič ne briga, če je dr. Delpin osebno do-

že kaj zapil pri tebi, krčmar, ali naročil pri tebi, Bonavia? Kaj? Danes ropa gosposka, ko ni zakona ne postave.

»Je postava«, je položil dolgin prst na usta in pogledal pomenljivo na tujca v kotu, kot da ga je šele zdaj zapazil. Vsi so se ozrli nanj.

»Kaj smo dejali kaj takega?« je suval debeluh iz sebe. »Ljudi so oropali protipostavno, to je vse. Vsa dežela je taka, kot bi jo bil obsedel vrag, to je drugo. Odkar so bili tuji vojaki tu, ki so se bili s patrijarhom. In grofi so bili proti patrijarhu, mi pa smo patrijarhovi. Ali ne smemo govoriti o razbojnikih, če tudi sedé na gričih. Ali smo meščani, ali nismo?«

»Mevže smo«, je dejal kozavec, napol obrnjen proti tujcu. »Mevže smo, ker pustimo, da se klati razbojnik po naših ulicah, kadar se klati in se brati z barabami. Čemu imamo stražo na vratih? Že davno bi ga lahko ubili...«

Kozavec se je hotel dvigniti. Bil je jezen in pijan. Prazna podboneška cesta mu ni prinašala dohodkov. Druga dva sta ga mirila. Tujec je poklical krčmarja, da plača.

V tem je vstal tudi Štefan od mize, pogledal na spečega Jaka in stopil naglih korakov skozi vrata na ulico. Spotoma je hotel ujeti z naglim pogledom tujčev obraz, a mu je bil krčmar na poti.

Ko je stopil na ulico, se je ognil za vogal in drhté čakal. Čez par trenutkov je stopil na ulico tudi tujec, zavil se tesneje v plašč in zavil proti vragovemu mostu. Ni se ozrl in ni videl sence, ki je šla za njim. (Dalje.)

Dan plačila.

Zgodovinska povest. Piše Tine Matko.

(6)

V tisto podnočje je pilhal mrzel vetrič od severa in majal starinsko tablo, v ozko ulico potisnjene in zamazane gostilne »Pri treh dobrih bratcih«.

V nizki izbi, temni in zatohli, kamor so vodile tri lesene trhle stopnice kot v klet, so sedeli pri mizi »trije bratci« in pili iz debeluhnega vrča in se razgovarjali. Bili so Čedadci, najbrže rokodelci ali kramarji, ki so ob vegasti mizi, z nogami na vlažnih tleh premlevali dnevne novice, ki so jih nosile ženske v mesto.

Na steni je brlela svetilka, ki je dajala komaj toliko svetlobe, da si dobro razločil sulhuete postav, dim pod stropom si zaduhal že ob prvem koraku.

Nekje v zadnjem kotu sta sedela Štefan in Jaka; pred njima je stal vrč. Vanj je pomakal tu pa tam svoje ustnice le še Štefan, Jaka je bil že vinjen, gledal je nekam naporno pred se in dremal.

Na ognjišču je gorel ogenj, ki je le tupa tam razsvetlil bolj jasno prostor, kadar je debela gostilničarka dregnila s palčico pod kotel v žarjavo in pogledala moža, ki je sedel na malem stolcu s prekrižanimi rokama in poslušal zgovorne Čedadce, ki so bili stalni gostje in zanimivi kot večerna izdaja lista.

Čisto v kotu za vrati je sedel še nekdo. Štefan je pogledoval vanj, a tja je prihajalo najmanj itak skope svetlobe in ni mogel razbrati potez obraza. Videl je

samo, da je gosposko opravljen, nekaj dijak ali plemič, s perom na klobuku, zavil v črn plašč. Bil je že davnaj izpil iz malega vrča, zdaj je sedel kot da koga pričakuje, ali prisluskuje.

Štefan je bil že enkrat zdramil Jaka, ki ga je debelo pogledal.

»Ali nisi dejal, da hodi Kaporjak v mesto vohunit?«

»Kdo je to dejal?«

»Budalo, kaj budališ? Ti!«

»Seveda hodi... Kako bi izvedel, kod hodi ta ali oni, da ga oropa. Vse polno ima vohunov.«

»Proketo če je on...«

»Kdo?« je sledil Jaka Stefanovemu pogledu. »Modrasa in grofa pusti, če ni lepše priložnosti. Če je on, ni sam. Ima še druge v bližini.«

Tujec v kotu je opazil, da ga opazuje, tudi ta dva sta obrnila poglede drugam.

Trije bratci, prvi debeluh, drugi dolgin, a tretji kozavec so glasno govorili o ropu na podboneški cesti blizu Sv. Kvirina.

»Kako, da si slišal?«

»Kako? Tako, da so sinoči napadli trgovce pri Sv. Kvirinu. Vse so jim pobrali. Če si niso golega življenja otehi, so v Nadiži. En voz je še na cesti, položen seveda, eno živinčce leži crknjeno«, je pravil debeluh, ki je dajal svoj povdarek s pestjo po zraku.

»Tako? Svinje. In kdo, so dejali, da so jih«, je iztegoval vrat dolgin.

»Kdo? Razbojniki. To se pravi: vi-

ber človek, saj je osebno vse polno drugih dobrih ljudi, ki pa ne bodo samo slepi izpolnjevalci vladnih migljajev, ampak bodo pokazali svojo »dobroto« tudi v javnosti, tedaj ko se gre za dobro in pravično stvar ljudstva. Mi gledamo vsakogar po njegovih dejanjih in ne po tem, kaj je on v svojem privatnem življenju. In če pogledamo dr. Delpina, moramo jasno in odkrito priznati: on ni mož na svojem mestu, on ne sme postati voditelj tako važnega zavoda, v katerem je 9000 Slovencev in le 4000 Italijanov učenjanjnih.

Zato imamo dovolj razlogov, en čisto konkreten slučaj je bil že naveden zadnjič. Ta naj nam zadostuje, da ne bomo izgubljali nepotrebnih besed za čisto umevno stvar: Dr. Delpin ni za nas! On je užalil ljudstvo, v katerem je danes vihar ogorčenja proti njemu, ki je s svojimi dejanji razžalil dve tretjini dežele.

Dr. Delpin je zasadil meč v srca 9000 udov bolniške blaginje in prepirani smo, da si s tem ni nakopal ljubezni 4000 laških članov, ki vsi želijo, da se s slovenskim ljudstvom ravna kot z ljudmi, ne kot brezpravno paro. In dr. Delpin želi in se peha za to mesto? Ako že sam noče spregledati, da ne spada na to važno mesto, opozarjamo merodajne činitelje, naj pazijo pri imenovanju. Ne gre za osebo, ki je v privatnem življenju lahko dobra, gre tu za osebo, ki si je s svojim činom v javnosti nakopala jezo našega ljudstva. Kaj nas brigajo doktorati, diklome in druge sposobnosti, ko pa manjka Condito sine qua non, to je manjka zaupanje večine. Če ne bo dovolj, bomo spregovorili še.

Porazdelitev dež. užitninskih posredovalnic.

Deželni odbor je razposlal sledečo okrožnico:

Po dogovorih, sklenjenih med kr. vlado in deželno upravo, se prične predpisovati in pobirati državna užitnina na vino, mošt in meso od 15. t. m. dalje v deželni upravi.

V ta namen se ustanovijo v občini Gorica, Pervačina, Solkan, Kanal, Ajdovščina, Gradišče, Kormin, Červinjan, Višk, Gradež, Tržič, Tolmin, Grahovo, Cerkno, Kobarid, Bovec, Terbiž, Malborget, Sezana, Divača, Dutovlje, Komen, Nabrežina, Postojna, Vipava, Senožeče, Bisterca, Sempeter na Krasu in Idrija. »Deželni užitninske poslovalnice«, kojim se poveri uradno poslovanje z užitnino, ki je spadalo v delokrog državnih užitninskih ekspozitur, oziroma kr. finančne straže.

Užitninske ekspoziture v Ogleju, Devinu in Črnomurju se odpravijo z dnem 15. t. m. in uslužbeno osebje omenjenih ekspozitur se sorazmerno prikloni užitninskim poslovalnicam v Červinjanu, Tržiču in Idriji, tako, da bode deželna užitninska poslovalnica v Červinjanu predpisovala in pobirala užitnino tudi v davčnih občinah Oglej, Belvedere, Fiumicello, in Isola Morosini; ona v Tržiču pa prevzame pobiranje užitnine tudi v občinah Devin, Medjačava in Jamlje ter končno se poveri tudi pobiranje užitnine v občinah Črni vrh, Godovič, Novisvet in Medvedjebrdo deželni poslovalnici v Idriji.

Frakciji Brišički in Devinščina, ki odvisijo, sedaj v užitninskem oziru od erarske ekspoziture v Občinah, se priklonijo z dnem 15. t. m. deželni užitninski poslovalnici v Nabrežini.

Deželna užitninska poslovalnica v Gorici bode uradovala v prostorih »Urada za pobiranje deželnih davščin« (Corso Vittorio Emanuele III št. 50-II nadstropje.)

Deželne poslovalnice so odprte za občinstvo vsak delavnik od 8-12; one v Gorici in Tržiču pa od 9-12. in 15. do 17. Prijave za užitninske operacije se bodo sprejemale pri poslovalnicah v Gorici in v Tržiču tudi ob praznikih od 9-11.

Županstva se pozivljajo, da nemudoma ukrenejo potrebne korake, da se obvestijo plačevanju užitnine podvržene osebe o vsebini pričujoče okrožnice in se županstva o izvršitvi tega naloga izkažejo pri podpisaneu.

Dr. Pettarin

Seja dež. zbora.

V ponedeljek se je vršila zelo važna seja deželnega zbora. Člani so bili polnoštevilno zastopani. Na dnevnem redu je bilo vprašanje deželne avtonomije, zemljedelski poduk in gospodarski položaj učiteljstva. Seja je bila zelo živahna. Glede deželne avtonomije so bilo sprejete tri važne resolucije, ki se pečajo z ohranitvijo deželne avtonomije, z deželnim volilnim redom in s končno priklonitvijo idrijskega, postojnskega ter trbiškega okraja goriški deželi.

Ker hočemo prinesiti o tej velevažni seji izčrpano poročilo in nam danes radi pomanjkanja prostora in drugih težkoč ni mogoče, smo ga odložili za prihodnjič.

Vladna kriza je rešena.

Novo vlado je sestavil Giolittijev prijatelj piemontski poslanec Facta, Ministrski predsednik pripada, kakor je bilo pričakovati, skupini demokratov. Obrzai je zase tudi listuice za notranje zadeve in pa za obnovitev »osvojenih in odrešenih pokrajin«. Z ozirom na posamezne stranke, ki bodo tvorile večino nove vlade, je sestavljeno novo ministrstvo v sledečem razmerju: demokratski šest ministrov (predsedništvo, kolonije, zaklad, pravosodje, mornarica in pošta), italijanska ljudska stranka tri (finance, poljedelstvo in uk), desnica enega (javna dela), agrarci enega (vojna) in reformisti enega (socialna skrb). Vsi ti ministri so poslanci, dočim sta bili ministrstvi za industrijo in za zunanje zadeve poverjeni dvema senatorjema; prvo senatorju Rossiju, drugo pa senatorju Schanzerju, ki je bil načelnik italijanskega odposlanstva na washingtonski konferenci.

Nova vlada je takole sestavljena: Ministrsko predsedništvo, notranje stvari in »interim« osvojenih pokrajin: Facta Luigi, poslanec (demokrat); vnanje stvari: Schanzer Karl, senator; kolonije: Amendola Giovanni, poslanec (demokrat); drž. zaklad: Peano Camillo, poslanec (demokrat); finance: Bertone Giov Battista, poslanec (ljudska stranka); industrija in trgovina: Rossi Teofilo, senator; poljedelstvo: Bertini Giovanni, poslanec (ljudska stranka); pravosodstvo in bogocastje: Rossi Luigi, poslanec (demokrat); javna dela: Riccio Vincenzo, poslanec (desnica); vojna: Lanza di Scala Pietro, poslanec (agrarec); delo in socialno skrbstvo: Dello Sbarba Arnaldo, poslanec (reformist); mornarica: De Vito Roberto, poslanec (demokrat); pošte in brzojavi: Colonna di Cesarò Giovanni, poslanec (demokrat); uk: Anile Antonio, poslanec (ljudska stranka).

Kriza je bila sicer zelo globoka. Odločilna pa ni bila. Zato se nikakor ne more načunati na dolgotrajnost položaja, ki ga je ustvarila njena rešitev.

Dopisi.

— **Podkraj.** Občinske volitve so se izvršile prav mirno in izvoljeni so sami možje — poštenjaki, katerim je na srcu blagor občanov. Za župana je izvoljen posestnik Matija Trkman, Podkraj štev. 61. Njegova prva zasluga je, da se sedaj dela pot čez Hrušico, katere je močno zasnežena in katere oblast ni hotela dati prekiniti. Ni pa pomislila, niti se ni hotela zavedati, da živi naša kakor tudi sosednja občina od gozda.

— **V Medani** so otroci — posnemajoč velike — priredili svojo veselico. Sami si so razdelili vloge, sami se učili ter sami si napravili oder. Ko je bilo vse pripravljeno, so 2-II pred mašo nalepili na zid pred cerkvijo vabilo k veselici. Vstopnino so določili za sedeže L 0.50, za stojišče L 0.30. Po popoldanski službi je bilo veliko radovedencev, ki so hoteli vedeti in videti, kaj znajo otroci napraviti. Vrstili so se igra, pesmi in deklamacije. Bilo je sicer otročje pa dovolj srčkano. Po veselici so si otroci privoščili nekoliko južine, katero so pošteno plačali. Čisti dobiček L 22.20 pa je prinesel desetletni aranžer in glavni igravec g. kuratu s prošnjo, da bi ga poslal v Gorico Slov. sirotišču. G. urednik kaj pravite k temu? So li hvale ali graje vredni taki otroci?!

(Gotovo so taki otroci, ki se spominjajo slov. sirot in jim pomagajo s svojim delom, vse hvale vredni in smo lahko ponosni nanje. Ur.)

— **Ponikve.** Dne 16. februarja t. l. so se vršile pri nas volitve župana. Za župana je izvoljen Ivan Kranjc, Ponikve 26. Podžupan: Ignacij Kofol, Pečine 69, Martin Lapanja, Ponikve št. 77, Ignacij Hvala, Ponikve št. 41, Franc Jeklin, Pečine 1, Andrej Kuštrin, Rakovec št. 22, in Karol Kobal, Ponikve št. 10.

— **Soča.** Občinski svet v Soči: Ivan Domevšček, župan. Josip Flajs, 1. podžupan. Ivan Bradaškja, 2. podžupan. Andrej Kravanja, 3. podžupan. Josip Sterguljc, 4. podžupan. Josip Kravanja, 5. podžupan. Anton Kravanja, Ivan Kavs, Tomaž Kavs, Josip Domevšček, Ivan Kravanja, Anton Kavs, Josip Flajs, Josip Komac, Andrej Kavs. Volitve brez strank.

— **Trenta.** Občinski svet v Trenti: Josip Zorč, župan. Anton Tožbar, 1. podžupan. Anton Kravanja, 2. podžupan. Alojzij Mlekuz, 3. podžupan. Anton Mlekuz, Alojzij Kravanja, Andrej Kverh, Ivan Zorč, Andrej Hosner, Josip Hosner, Josip Kravanja, Ivan Kverh, Josip Kavs, Josip Komac, Jakob Kravanja.

— **Kred pri Kobaridu.** Župan je: Cenčič Ivan, Staroselo, 17. Podžupan: I. Stergar Ivan, Staroselo 39, II. Urbančič Gabrijel, Robiči, III. Koren Franc, Kred, IV. Fratina Štefan, Potoki, V. Cenčič Miha, Borjana, Starešine: Benko - Kranjc Ivan.

Staroselo 46, Rakušček Franc, Staroselo 43, Skočir Albin, Kred, Sok Franc, Kred, Fratina Anton, Kred, Zuber Miha, Potoki, Danjelč Anton, Potolki, Hrast Anton, Borjana, Hrast Ivan, Borjana.

— **Dopis z Vojsčice.** Na Vojsčici je bilo vpisanih 110 volilcev, a glasovalo jih je 97. — Zmagala je samo — narodna stranka, razdeljena v tako zvano Gorenjo in Dolenjo Vojsčico. Gorenja Vojsčica je dobila večino (12 svetovalcev), Dolenja pa manjšino (3 svetovalce). Gorenja se je imenovala »Gospodarsko kmetijska stranka«, dočim so se Dolenji imenovali »Kmečka stranka«. »Gospodarsko-kmečka stranka« je imela 52-55 glasov, »kmečka« pa od 37-39 glasov. Županom je bil soglasno izvoljen: Jožef Pirec, krčmar, iz Vojsčice št. 3. Podžupana sta: Ivan Ferfolja, iz Vojsčice št. 40, ter Alojz Lovčev, iz Vojsčice št. 15. Ostali občinski svetovalci se imenujejo: Alojz Pahor, Anton Furlan, Franc Colja, Franc Pirc, Štefan Juren, Valentin Pirc, Martin Milanič, Ivan Ferfolja, trgovec, Ivan Spacal, Miroslav Spacal, Jožef Ferfolja, Franc Juren. Po stanu sta dva trgovca, vsi drugi so kmetje, oziroma delavci.

— **Iz Grahovske občine.** Volitve so se dosti mirno potekle, ker ni bilo fašistov, da bi bili delali zapreke. Dasiravno je zapadel sneg, da se je moralo vsled dolгих in slabih poti odtegniti volitev več volilcev, je bila volitev precej živahna. Ni se šlo zato, kedo bo župan, marveč kje bo župan, na Grahovem ali v Hudajužni. Davčne občine Stržišče, Obloke in Podbrdo volijo župana v Hudajužni, davč. občine Nem. Rut, Grahovo in Kneža pa na Grahovem. Ker je pa v spodnjem delu Grahovske občine več volilcev, je malo upanja, da dobi jo v Hudajužni še kedaj županstvo, zlasti ker se hoče Podbrdo ločiti v svojo županstvo. Mogoče bi to bilo le, ako se razmere z Bukovo pridužajo. Volilcev je bilo vpisanih 1163, volilo pa jih je približno 750. Kandidatov je pa bilo vsled slabega sporazuma 76. Župan je ostal na Grahovem v hiši, kjer je bil star sedež županstva. Od novoizvoljenih mož pa upamo, da bodo marljivi v splošni blagor občine.

— **Devin.** Vpisanih volilcev je 244. Volilo jih je 216. Prva slovenska stranka je dobila 99 glasov. Druga slovenska stranka, združena z Italijani 109 glasov. Večina ima 12 svetovalcev.

— **Doberdob.** Volilcev je bilo vpisanih 170. Volilo je 126 volilcev. Jugoslovenska narodna stranka je dobila 12 kandidatov, njena manjšina pa 3 kandidate. Med temi je 10 kmetov in 5 delavcev.

— **Medana.** Volitev župana in podžupanov se je izvršila sledeče: Gradnik Jožef, ml., župan, Zukjati Anton, podžupan in blaginjak, Zamar Celestin, podžupan; Keber Franc, podžupan; Toroš Anton, Mužič Just, Kocna Jožef, Cukjati Rudolf, Mavrič Edvard, Rusjan Miha, Mikulin Rajmond, Zuljan Jožef, Bužinel Štefan, Krem Evgen, Perin Henrik, starešine.

— **Sv. Križ nad Vipavskem.** Črnigoi Karol (od živ. Jožefa), župan; Vovk Karol (od živ. Jožefa) I. podžupan; Stopar Evgen (od živ. Jožefa) II. podžupan; Ličen Anton (od pok. Franceta) III. podžupan; Simonič Janez (od pok. Antona) IV. podžupan; Možina Matevž V. podžupan; Simonič Angel (od pok. Blaža); Paljk Franc (od pok. Ivana); Košuta Anton (od živ. Tomaža), blaginjak; Valič Anton (od pok. Antona); Kravos Leopold (od živ. Janeza); Črnelj Ivan (od pok. Karola); Vrčon Ivan (od živ. Ivana); Trošt Alojz; Batič Alojz.

— **Velike Žabljice.** Izvolitev župana v občini Vel. Žabljice se je vršila prav redno, marljivo in popolnoma v splošno zadovoljnost ljudstva.

Za župana je bil izvoljen g. Paljk Andrej, pos., prvi podžupan Štokelj Vinko, drugi podžupan Merkelj Evgen, tretji podžupan Makovec Kristjan, in četrti podžupan Paljk Alojz. Nadalje starašine: Štokelj Kristjan, Furlan Rajmund, Slejko Andrej, Polšak Rudolf, Bandelj Miroslav, Vrtovec Albin, Paljk Anton, Merkelj Filip, Troha Kristjan, Vrtovec Josip. — Pozdravljamo novo izvoljene obč. zastopnike in jim želimo obilo uspeha pri njih delovanju.

— **Doberdob.** Dne 30. jan. smo volili župana. Za župana je bil izvoljen Gergelet Jožef, za podžupana Gergelet Anton in Frandolič Jožef. Ta slovesni dan smo praznovali z godbo.

— **Ljubinj.** Dne 14. febr. je tudi nas posestil naš državni poslanec g. Šček. — Vkljub nepričakovanemu priходу so se možje, fantje in dekleta vdeležili lepega in zanimivega predavanja v obilnem številu. G. poslanec nas je poučil o gospodarskih zadevah in o marsičem drugem, za kar smo mu zelo hvaležni in ga prosimo, da nas še kedaj obišče. — Občani.

— **Gor. Tribuša.** Županske volitve so se vršile dne 9. febr. za župana je bil iz-

voljen Peter Šuligoj, za 1. podžupana Gregor Škvarča, za 2. podžupana Jožef Šuligoj, za 3. podžupana Peter Gruden.

— **Ustje.** Občina Ustje pri Vipavi je izvolila: 1) za župana Alojzija Krečič, posestnika z Ustja h. št. 46; 2) za podžupane: Maks-a Bačar, posestnik z Ustja h. št. 27 in Leopolda Čebon, pos. z Ustja h. št. 45.

— **Jablanica.** Od svoječasno v »Strazi« in posebej v »Edinosti« objavljenih izvoljenih mož z dne 15. januarja t. l. je bila volitev župana in obč. svetovalcev dne 28. januarja ter je bil izvoljen za župana z 13. glasovi proti 2. Anton Logar, zidarski mojster v Vrbovem št. 48. V ostalo starešinstvo pa sledeči: Vincenc Prosen v Kuterevem št. 3, Jožef Gržina, Vrba št. 28, Jožef Novak, Jablanica št. 14 in Jožef Gril v Jasenu št. 9. Ostalih 10 odbornikov je pa še po posameznih vaseh.

— **Col nad Vipavo.** Kdo bi mislil, da nam bo nudila ta hribovska vasica toliko duševnega užitka? Zares krasno je uspela dne 2. in 5. t. m. veselica za igro »Razvalina življenja«! Kritika se je kaj pohvalno glasila, bodisi o petju, kakor tudi o igri sami. Igralci, čeravno po večini prvič na odru, so se odrezali prav dobro in mojstersko izvedli svoje vloge. Od blizu in daleč, celo iz Črnege vrha je prihitelo več gospode, da izrazi spet oživelemu »Izobraž. društvu« s prisostvovanjem svojo naklonjenost. Dvorana je bila nabit polna. Seveda, prihodnjič bi se želelo videti še marsikoga.

Domače novice.

+ **Grobovi.** Dne 25. februarja ob 10. jutraj je zdihnil svojo plemenito dušo msgr. **Janez Evangelist Kolavčič**, kanonik goriške stolne cerkve. — Pokojnika smemo prištevati med najstarejše duhovnike goriške nadškofije, kajti umrl je kot skorajda 80 letni starček. Rojen je bil v Št. Petru pri Gorici in je služboval v Dornbergu, Biljah, Prvačini in Solkanu. Njegovo vsem znano in priznano gorečnost in vstrajnost v dušnopastirskem delovanju je odlikoval sedanji knezonadškof s tem, da ga je imenoval pred dobrimi desetimi leti za kanonika goriške prve stolne cerkve. Tudi kot kanonik je neprestano deloval v blagor duš kot govornik in zlasti kot spovednik. Dokaz temu je dejstvo, da ga niti vojna ni mogla pregnati iz Gorice, ki jo je zapustil šele 8. avgusta 1916. Ne pozabljen ostane vsem takrat navzočim 15. julij 1916, ko je pokojnik praznoval svoj zlati mašniški jubilej med gromenjem topov, obdan od duhovnikov in vernikov junakov, ki so še tedaj vstrajali v mestu. Pokojnik, ki je tako ljubil svoje Solkance je hotel počivati med njimi. In Solkanci so se izkazali vredne svojega bivšega dušnega pastirja, ker so ga v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku. Monsignore, počivajte v miru!

+ **Naznanjamo** vsem sorodnikom, tovarišem, prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 27. II. preminul v Gospodu, po težkih bolečinah g. **Janko Gerželj**, učitelj na Pečinah. Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes ob 1. popoldne.

Žalujoci ostali.

In zopet eden manj v naših vrstah. V soboto je bil še v šoli in danes položijo 43 letnega moža v hladni grob. Grobovi, veliko zahtevate od nas! Blagi Janko, lahka ti zemlja! Žalujoci ostalim, naše prisrčno sožalje!

+ **Umrli** je po kratki in mučni bolezni v bolnišnici usmiljenih bratov France Prešeren, 24 letni edini sin kmetkega posestnika v via Piccolut. Pokojnik je bil vrl mladenič. Rad je čital knjige in časopise, po svoji moči podpiral dobre namene in se veselil vsakega našega napredka na kulturnem in gospodarskem polju. Odkar se je vrnil iz vojne, ni bil več vesel in zdi se, da je od tam prinesel seboj kal bolezni, katere je sedaj uničila njegovo mlado življenje. Škoda idealnega mladeniča.

+ **Cerkljanska podružnica »Slov. planinskega društva«** ima redni občni zbor v nedeljo, dne 5. t. m. v gostilni g. Pavleta Obida v Cerknem. Vabljeni so vsi člani in prijatelji planinstva!

+ **Kralj pride v Trst koncem maja.** Dan kraljevega potovanja v Trst ni še določen. Najbrže bo kralj radi različnih ovir prišel v Trst šele koncem maja.

+ **Slika novega papeža Pija XI.** pri-nese druga številka »Mladike«, poleg slike starega papeža, njega, ko leži na mrtvaškem odru in velike množice ljudi, ki čaka pred Vatikanom na izvolitev novega papeža. Naročajte »Mladiko« pri upravi, ul. Carducci 4. Stane 20 L letno.

+ **Tečaj za italijanščino.** Dr. Elija Silvijo Michelstaedter, profesor, odpre I. in II. tečaj italijanskega jezika za Slovence. Radi pojasnil obrniti se je ali je pisati v Gorico Viala Dante 12-I.

+ **Zahvala.** Slavno »Stavbeno društvo v Gorenji Vrtojbi« je izvolilo darova-

ti tukajšnji ljudski šoli 1000 (tisoč) lir. Za ta res plemeniti dar se podpisano vodstvo kar najtopleje zahvaljuje ter obenem priporoča to društvo vsem onim, ki nameravajo graditi nova poslopja. — Vodstvo trirazredne ljud. šole v Vrtojbi, 22. febr. 1922. Voditelj: Iv. Zorn.

+ **Poročil** se je gospod Ivan Fon, mizar, z gospodično Pepeco Volarič. Mlademu paru srečna bodočnost!

+ **Vesela družba v Levpi** je dne 8. 1. 1922 v gostilni Iv. Levpušek nabrala za občinske ubožce 115 lir.

+ **Sleparji**. Po deželi se kljub raznim sleparji, ki iščejo prilike na sejnih in na shodih, da naše ljudi ogoljufajo za lepe denarce in sicer z nekimi škatlicami za vžigalice, katerih ena ima znamko spodaj. Tu pa tam puste, da naši ljudje dobijo par lir pri tej igri, a na splošno zaslužijo po par tisoč lir. Pozor pred takimi sleparji, ki ljudstvo samo varajo.

+ **Vsem županstvom**. Gg. županem naznanjamo, da ima predpisane trakove v zalogi knjigarna Kat. tisk. društva v Gorici.

+ **Postne pridige** so vsak petek ob sedmi uri zvečer v cerkvi sv. Ignacija; naj se jih ljudstvo pridno vdeležuje.

+ **Nered pri deželnem Hipotečnem zavodu v Gorici**. Poročajo nam zastopniki zadrževanje vojnih oškodovancev, da jim delajo uradniki pri omenjenem zavodu sitnosti, ker imajo prizadete zadrage samo slovenske pečate. Opozorjamo uradnike, da morajo vršiti napram vsem strankam dolžnosti, ki jih jim nalaga zakon — njihova dolžnost ni, da uganjajo na uradih krivično protiljudsko politiko. Do danes ni zakona, ki bi silil zadrage, da morajo imeti italijanske ali pa dvojezične pečate. Pozivljamo merodajne činitelje, da nam pravijo na uradu v tem oziru red.

+ **Preselitev**. Naznanjam svojim cenj. odjemalcem iz mesta in dežele, da z današnjim dnem preselim svojo pekarijo iz via S. Antonio 6, v svojo lastno hišo, via Formica št. 11. — Ivan Gorjup, pekovski mojster.

+ **Krvice goriške kvesture!** V zadnjem času se vedno bolj množijo slučajji, da ovira goriška kvestura naša društva pri prirejanju društvenih veselice in drugih prireditve. Samo plesov ne zabranjuje. Opozorjamo g. kvestorja in oblasti, ki so nad njim, da nehajo s krivičnimi nastopi proti našim kulturnim društvom. Opozorjamo na žalostna dejstva g. kvestorja in želimo, da spoštuje zakon, kakor ga spoštujejo naša društva. Naša društva prijavljajo popolnoma zakonito oblasti svoje prireditve - kvestor pa pride in prepove prireditev v zadnjem trenutku, ko je imelo društvo s prireditvijo že velike stroške. Odkrito povemo, da s tem nismo zadovoljni. Upamo, da bo to zadostovalo ter da g. kvestor postane proti našim društvom pravičen.

+ **Mestni župan goriški g. dr. Bonne** Anton je potrjen s kr. odlokom od 19. februarja t. l.

+ **Za župana v Cerknem** je izvoljen odvetnik dr. Ignacij Gruntar.

+ **Vodstvo in skrbništvo obrtno - nadaljevalne šole v Mirnu** se iskreno zahvaljuje I. Stavbenemu društvu v Gorenji Vrtojbi za 700 L. darovanih v šolske namene iz lastnega nagiba povodom odobritva društvenih računov. Tem zavednim našim zadrugnikom priznanje in spoštovanje za toliko stanovsko zavednost in zavest o potrebi strokovne šolske vzgoje za svoj obrtniški naraščaj. Naši vajenci in pomočniki so odlikovani s tem lepim činom svojih mojstrov. Vsled tega pojdemo vsi še z večjo vneto na delo za strokovno izobrazbo našega rokodelca. Pomožno: »Hvala!« Za vodstvo in skrbništvo: Alojzij Urbančič.

+ **Dvorano Trg. doma** so bili najeli italijanski dijaki za ples, ki so ga imeli v ponedeljek zvečer. To fašistom ni bilo po godu, zato so poslali vodstvu ital. dij. zvečer grozljivo pismo, v katerem so povdarjali, da je dvorana v Trg. domu bila in je namenjena slovenskim mladim. Podpisana je vodstvo dr. Kürner, ki ima lekarno na Korzu in Graziani. Nas ne brigajo plesi, naj jih prireja kdor hoče, a ozadje tega pisma je tako, da si gospoda lekarnarja Kürnerja, kateremu smo znesli že lepe denarce, prav trajno zapomnimo.

+ **Čebelarke vesti**. Čebelarska zadruga ima doslej 173 zadrugnikov, kar je za prvo leto njenega obstanka zadostljivo. Seveda je še veliko čebelarjev neorganiziranih in še celo takih, ki bi morali dati dober vzgled. Upamo, da postopoma pridejo k nam, ker le organizacija daje potrebne pravce za povzdigi te gospodarske panoge. Zadruga bo sprejemala od zadrugarjev po 7, 8 in 8,50 L. po kakovosti. Stroj za izdelovanje je naročen. Cena naročenim pa-

njem bo večja, kakor se je poprej domnevalo, a še vedno bodo dovolj po ceni in celo cenejši kakor domači izdelki. V marcu se bodo vršili čebelarski shodi (tečajji) v večjih središčih dežele.

Politika.

= **Občinske volitve na Bolgarskem**. V nedeljo so se vršile občinske volitve na Bolgarskem. Stranka Stambulinskega je zmagala nad vsemi združenimi opozicijskimi strankami. — Stambulinski zastopa mirovno vnanjo politiko in je za zvezo (unijo) z Jugoslavijo. Njegov uspeh pomeni mnogo.

= **Lloyd Georgev predlog za desetletno premirje**. Diplomatični sodnik Dayli Cronicleja je zvedel, da misli Lloyd George predlagati v Genovi splošno premirje vsej Evropi za dobo 10 let.

= **Italijansko delovanje na Bolgarskem**. Javljajo, da se vrše v Sofiji neprestano tajni diplomatski sestanki, ki jih vodi poseben italijanski delegat iz Rima. V načelu je že izdelan načrt za medsebojno zvezo Italije, Bolgarije, Madžarske in Albanije. Sedaj se vodijo pogajanja le še o podrobnostih. Dpisnik atenskega lista trdi, da se bo zveza oficijelno sklenila in proglasila že letošnjo pomlad.

= **Vojaški dogovor med Čehoslovasko in Francijo**? Bajc je bil sklenjen med Čehoslovasko in Francijo vojaški dogovor, po katerem se obe državi obvezujeta za dobo 50 let na vzajemno pomoč v slučaju nemškega napada.

= **Egipt postane samostojen**. Angleška vlada se misli menda popolnoma udati egiptovskim nacionalistom. Lord Allenby bo prinesel te dni egiptskemu sultanu pismo, v katerem naznanja angleška vlada, da smatra Egipt kot neodvisno državo, in sicer brez obveznosti in pogojev. Sklicana bo takoj egiptska zakonodajna skupščina, ki naj sestavi novo vladu, ki izvede nato dogovor z angleško vlado glede varnosti sueškega prekopa.

= **Položaj v Indiji** je še vedno kritičen. Za udušenje vstaje potrebujejo Angličani, kakor je izjavil poveljujoč angleški general v Indiji, 130.000 mož.

= **Genovska konferenca** je odgojena, in sicer vsled zelo težke italijanske vladne krize. Anglija se trudi, da bi se vršila konferenca čim prej, ker narašča v Angliji strahovito brezposelnost, ki jo je mogoče omejiti le z mednarodno konferenco.

Jugoslavija.

j. **Atentat na kralja Aleksandra** obsojen na smrt. Dne 23. se je končal proces proti atentatorjem na kralja Aleksandra. Glavni obtoženec Stojić je bil obsojen na smrt, Lajos Ciaki na 20 let prisilne delavnice, dijak Sava Nikolić na 4 leta in 10 komunističnih poslancev na 2 leti.

j. **Sestanek v Ljubljani odpade zaradi italijanske vladne krize**. Z ozirom na težko, ravno rešeno, krizo italijanskega kabineta je čehoslovski ministrski predsednik dr. Beneš odložil svoje potovanje v Rim. Vsled danih okoliščin odpade tudi že projektirani in v podrobnostih programatično izdelani sestanek zastopnikov Male entente v Ljubljani.

j. **Konferenca v Belgradu**. Dne 5. marca se bo vršila v Belgradu konferenca med zastopniki Male entente in republike Poljske.

j. **Nova smer jugoslovenske politike nasproti Bolgarski**? Kakor se izjavlja v merodajnih krogih, bo jugoslovenska vlada zavzela bolj pomirljivo politiko nasproti Bolgarski. Enako stremljenje se opaža tudi na bolgarski strani.

j. **Jugoslovenska pomoč Rusiji**. Ministri svet bo vprašal skupščino 6 milijonov dinarjev izvenrednega kredita za pomoč Rusiji.

j. **Sporazum med Jugoslavijo in Italijo glede izpraznitve dalmatinske cone**? Listi javljajo: Poluslužbeni komunikacije našega poslaništva v Parizu javlja, da je med Italijo in Jugoslavijo že dosežen sporazum glede izpraznitve tretje cone v Dalmaciji in da se v kratkem med obema državama obnovi trgovinska pogajanja.

Društva.

d. **»Narodna čitalnica« pri Sv. Luciji** ob Soči ponovi v nedeljo, dne 5. marca ob 3 uri popoldne v dvorani gostilne »Mikuž« F. S. Finžgarjevo narodno igro v štirih dejanjih »Divji lovec«. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

d. **Grgar**. V nedeljo 26. februarja me je vleklo lepo pomladansko vreme na plan. Dospel sem po 2 urni hoji čez Solkan in Preval v Grgar. Tja dospel sem izvedel za veselico tamošnjega Cerkvenega pevskega zbora in se je vdeležil. Lahko rečem, da čeprav sem že marsikatero tako veselico po naših krajih videl, mi ni bi-

lo skoraj nikjer mogoče najti tako lepega preciznega, točnega nastopa in vedenja kakor ravno tukaj. Vse točke so bile lepo izvedene, posebno pa Vodopivčeva »Zabja svatba«, domača burka »Cigani« ter šaljiv prizor »Preljuba sosed«.

Vsa čast k vsej prireditvi gre gosp. kuratu Filipiču in g. Drag. Vodopivcu! Le tako naprej! in upam, da bodem pri prihodnjem mojem izletu o Veliki noči videl kaj enacega, če ne boljega. Prostor, kjer se je vršila veselica, je bil nabito poln. Seveda sem videl med njimi Goričane, Svetogorce in ljudi iz Bat. Pri srcu me je pa bolelo, ko sem videl, da so nekateri domačini sedeli v gostilni med predstavo, mesto da bi se udeležili domače zabave.

Popotnik.

d. **Iz Štandreža**. Preteklo soboto smo imeli mi Štandrežci zabavni večer. Naši diletantje so vprizorili dve enodejanki, in en kuplet, kar je popolnoma zadovoljilo vse udeležence.

Gospodarstvo.

g. **Ugodnosti v železniškem prometu med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo**. Ravnateljstvo avstrijskih južnih železnic poroča, da se bodo vsled sporazuma z Jugoslavijo otvorile direktne železniške zveze Gradec-Maribor-Celovec čez jugoslovenska tla. V teh vlakih ne bodo potrebovali potnih listov.

g. **Kilogram sladkorja tisoč kron**. V Avstriji rastejo cene živilskim potrebščinam dan na dan. V zadnjem času se je dvignila cena sladkorja v nadrobni prodaji na 1000 kron, med tem, ko ga trgovci dobivajo na debelo po 950 kron kg.

g. **Petdinarske bankovce** zamenjavajo in sprejemajo državni uradi le do dne 5. marca.

g. **Vozovna stojnina** se zvišuje na postajah Bistrica - Bohinjsko jezero, Jesenicah in Ljubljani, državni kolodvor, z veljavnostjo izza dne 1. marca. Plačevati se bo moralo za prvih 24 ur Din. 2.50, za nadaljnjih 24 ur 5 Din in po 48 urah 10 Din za voz in uro. Za carinsko manipulacijo je dovoljen 48-urni rok; ko ta rok mine, se računni stojnina po 10 dinarjev za voz in uro.

Koledar.

Marec 31 dni.

5. **Nedelja**: 1. postna. Apageta, muč. (Hudobni duh skuša Jezusa.)

6. **Ponedeljek**: Fridolin, op.; Katarina B.

7. **Torek**: Tomaž Akvinčan, cerkv. uč.

8. **Sreda**: † Kvatre. Janez ob Boga, sp.

9. **Četrtek**: Frančiška Rim., vd. Gregor od N.

10. **Petek**: † Kvatre. 40 mučencev.

11. **Sobota**: † Kvatre. Herakliji, muč.

Dne 5. izide solnce ob 6 uri 33 min., a zaide ob 5. uri 51 minut.

Dne 6. prvi krajec ob 8. uri 20. min. zvečer.

Po svetu.

s. **Turške zgube: 500 tisoč mrtvih in 890 tisoč invalidov**. Zdravstveni oddelek turške armade poroča, da je imela do sedaj Turčija sledeče vojne zgube: 501.091 mrtvih in 891.364 invalidov. Te zgube so razdeljene na razne fronte tako-le: v Kavkazu 218.578, v Dardanelah 101.147, v Palestini 80.764 in v Mezopotamiji 44.721. V Mezopotamiji in Palestini so večino teh zgub povzročile bolezni.

s. **Morilec Landru**, znani morilec žensk, ki je bil obsojen na smrt, je prišel te dni ob svojo glavo. Pred usmrtitvijo so ga vprašali, če hoče prisostvovati maši. On je odgovoril hladnokrvno: »Kako morete zahtevati, da naj pustim tako dolgo čakati to množico ljudi, ki bi rada videla moj konec. Napravimo hitro!«

s. **Razkritje zaloge orožja v Šleziji**. Matinu poročajo iz Berolina, da je razkrita medzavezniška kontrolna komisija v Weslanu v Šleziji skrito zalogo orožja. Med drugimi je bilo najdenih 8 možnarjev in 5 topov.

s. **Snežni plaz pokopal stodeset ljudi**. »Associated Presse« je prejela iz Tokia brzojavko, da je na postaji Itoigam pokopal snežni plaz 110 ljudi, od katerih se ni mogel nihče rešiti. Razen teh je mnogo ranjenih.

Raznoterosti.

* **Kako gre Karlu in Citi na Madeiri?** Po vesteh iz Funchala, živi ekscesar Karel in Cita v vili »Viktorija«. Straže nimata nikake, razun enega stražnika, ki pa je postavljen bolj za čast nego za varstvo. Portugalska vlada smatra Karla in Cito bolj za častna gosta, nego za vjetnika. Vsako nedeljo gresta v cerkev. Karel in Cita ne prideta pri svojih opraviilih nikoli v dotiko s hotelskimi gosti, ker imata sobe separirane. Karel večinoma molči in je zelo melanholičen, dočim se je Cita že povsem umirila in živi v prijateljskih odnosih s svojo okolico.

* **Slepi vodnik**. Pred časom je visela nad Londonom tako gosta megla, da se niti najstarejši stanovalci mesta niso zna li orientirati. V neki hotel je prišel Isaac Williams in ponujal deset šilingov onemu, ki bi ga povedel domov. Kmalu so našli človeka, ki je vodil trgovca po temnih ulicah in preko mostov do njegovega stanovanja. Ko mu je trgovec odšteval obljubljeno nagrado, je rekel vodnik: »Mor-da se bodete začudili, če vam povem in dokažem, da sem slep. Jaz sem dolgo časa hodil po teh ulicah, zato jih poznam tako točno, kakor bi videl.«

* **Originalen poklic**. Po Brnu hodi čudak, ki glede svojega originalnega poklica nima v celem mestu para. On hoši popolnoma mirno po ulicah in zlasti pazi na to, če stoji pred to ali ono trgovino kak ročni voziček. Ako se uveri, da ni nikogar v bližini, odpelje voziček — na policijo in ga odda tam — kot najden predmet. Lastnik vozička je po doigem iskanju primoran iti na policijo, kjer sicer dobi svojo last nazaj, toda poštenemu najditelju mora izplačati predpisano nagrado za najdeni predmet. Takih vozičkov je ta original peljal na policijo do sedaj že 12. Policija stoji na stališču, da se proti temu ne da nič ukreniti, ker se mu ne more dokazati, da je s svojim postopanjem hotel prisvojiti tuje imetje.

! **Strašna lakota v Rusiji**. Ljudje jedo meso mrličev. Kmečki list »Bednota« poroča iz Samare, da so gladujoči v vaseh te pokrajine začeli jesti meso mrličev. Mnogo takih slučajev so ugotovili tudi zastopniki mednarodnih pomožnih akcij.

Prosveta.

pr. **Poziv slovenskim umetnikom**. Kolegij jugoslovenskih umetnikov-grafikov prirejuje začetkom aprila III. grafično razstavo v Zagrebu v Ullrichovem Salonu ter vabi vse slovenske grafike in slikarje (brez ozira na to ali so člani »Kolegija« ali ne) na udeležbo. Umotvori morajo biti v Zagrebu (Salon Ullrich, Ilica 54), dne 6. marca 1922.

Darovi.

Dobrodelnost. — Družba pri g. županu Severju v Rihenbergu 50 L. P. n. g. Dr. Peter Medvešek ob priliki veselice v sirotišču 20 L; Franc in Tinca Goljevšek ob srebrni poroki 10 L. Podružnica Ljublj. Kreditne banke v Gorici 300 L.

Bog poplačaj!

d. **Za NOS**. V Medani se je nabralo v veseli družbi ob praznovanju 25-letnice Izobraževalnega društva 53 lir.

Milka Vuč
Amand Humar
poročena.
Dol. Vrtojba, 27. februarja 1922.

Marija Samokec
Gabrijel Weber
višji poštni oficijal
poročena
Šempas - 25. febr. 1922 - Ljubljana.

ZAHVALA.

O priliki prebridke izgube našega nepozabnega sina, brata in svaka

Franceta Prešerna

izrekamo prisrčno zahvalo vsem prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogreba ali nam v tej žalosti na katerikoli način izkazali svoje sočutje. Iskreno se zahvaljujemo Kronberžanom, posebno vrlim fantom in dekletom, ki so spremljali dragega pokojnika na zadnji poti iz bolnišnice na pokopališče k Sv. Trojici.

V GORICI, dne 27. februarja 1922.

Žalujoči družini Prešeren-Sivec.

TRAŽI SE za Dalmacijo neoznjeni izučeni ratar, mladja sposobna sila u vino-gradarstvu i vrtlarstvu, te gojenju cvijeća poznavanjem hrvatskog ili slovenskog jezika. Ponude na upravo lista pod vjest: vredan.

E. vd. Bednarik priporoča sl. občinstvu posebno društvenim knjižnicam svojo Knjigovestnico, Gorica, Via Croce 6 (nasproti Šolskega doma).

Krojači na deželi

kateri niste dovolj izvežbani v prekrojenju nudi se Vam prilika, da se v istem izpopolnite. Poduk se bo vršil v isti vasi, kjer se jih večina oglasi. Več pri upravi »Goriške Straže«.

IVAN KACIN - GORICA, Via della Croce 10 (za Kornom), izdeluje vsakovrstne harmonije za pevka društva, cerkve, šole i. t. d. — Popravlja in uglašuje cerkvene orglje, klavirje. Prodaja tudi na obroke. — Zahtevajte cenik. — Prodaja tudi furnir in krnise za mizarje.

Vabilo

na redni občni zbor

—o— »KMEČKE BANKE« —o—
registrovane zadruge z omejeno zavezo v Gorici, ki se ima vršiti v četrtek dne 30. marca 1922 ob 13 uri v Gorici Piazza De Amicis 12-I. s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. Poročilo načelstva in nadzorstva, 3. Potrdilo računov za leto 1921 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička, 4. volitev 1 člana načelstva, 5. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo navzoče zadostno število članov, se vrši občni zbor eno uro pozneje z istim dnevnim redom, ne glede na število navzočih članov in zneska deležev, ki so zastopani. Načelstvo.

DEKLE, SLOVENKA stara 15—17 let iz poštene, boljše družine, izobraženo išče za takojšnji nastop k otrokom 2 in 5 let starima na Notranjskem. Ponudbe pod: »Vzgojiteljica« na upravo »Gor. Straže«.

Otilija Calligaris, modistka

v Gorici, ul. Stretta št. 4.

naznanja svojim cenj. odjemalkam, da ji je ravno kar došla velika izbira klobukov za poletno sezono za gospe in gospodične.

—:— **ŽALNE KLOBUKE** —:—
in pajčolane ima vedno pripravljene. Sprejema prenovljenje klobukov. Cene brez konkurence.

—:— **V Z A J E M N A** —:—

ZAVAROVALNICA & FONDARIJA

zavaruje vse na suhem in na morju proti požaru, bolezni goveje živine, zavaruje za življenje, otroško doto in proti drugim nezgodam. — Okrajni zastopnik za gorishko in okolico je g. Bensa Ciril, Podsaotin št. 178 p. Pevma. Pisarne v Gorici, Piazza Cristo ni več. Toliko na znanje vsim g. članem. — Okrajni zastopnik za gradiščansko Kras in vipavsko okolico je g. Silič Alojzij, Orehovlje pri Mirnu.

ZADRUŽNA ZVEZA v Trstu

registrovana zadruga z omejeno savezo vabi

na II. redni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek, dne 16. marca 1922 ob 11. uri predpoldne v dvorani »Delavskega in konsumnega društva« pri Sv. Jakobu v Trstu s sledečim dnevnim redom:

- 1) Nagovor predsednika;
- 2) Čitanje zapisnika prejšnjega občnega zbora;
- 3) Poročilo načelnictva;
- 4) Poročilo nadzornictva;
- 5) Odobritev bilance za leto 1921, razdelitev čistega dobička in obrestovanja deležev;
- 6) Določitev letnega prispevka za leto 1922;
- 7) Slučajnosti.

Načelnictvo.

Opomba: V smislu § 29 zadrughnih pravil se mora vsak pooblaščenec, bodisi načelnik bodisi kdo drug legitimirati s tozadevnim v sebi načelnictva sklenjenim pravnim pooblastilom in v smislu § 30 zadrughnih pravil je občni zbor sklepčen pri vsakem številu udeležencev.

PRI SV. LUCIJI (Laze) je na prodaj hiša v dobrem stanju, zraven je mali vrt. Cena po dogovoru pri Ivanu Manfreda istotam.

Na novo otvorenja zaloga pohištva

kakor spalne sobe, vsakovrstne blazine ter kuhinjska oprava, vse po najnižjih cenah. Priporoča se za obilen obisk

Ivan Zupančič - Gorica

(na Starem trgu) Piazza S. Antonio št. 8-9

Kdor še ni zavarovan proti požaru in drugim nezgodam ali komur je že doba pretekla se mu najtopleje priporoča najcenejša in zanesljiva zavarovalnica »MIR« (»La Pace«). Natančnejša pojasnila daje zastopnik (za ajdovski in postojnski okraj) Rudolf Štokel, Vel. Zablje 101 - Sv. Križ - Cesta.

PET LEPIH BREJH KOZ, švicarske pasme — proda — za ceno po dogovoru. Jakob Zgaga, Bača 33. Pošta, Podbrdo ob Bači.

NA PRODAJ je »LONDONETO« ali »kupč« v najboljšem stanu za privatno rabo. Vprega 1—2 konja.

Ceno in naslov pove uprava.

TRTE CEPLJENE — sadna drevesa še veliko tisoč dobite pri »trtnici« Forčič, Preserje Komen.

Pavel Netzbandt zobozdravniški atelje

ustanovljen leta 1900

Gorica - Via Dante 12 pt.

Sprejema od 9—12 in od 14—17.

Pozor slovinci!

Edina zavarovalnica, ki uraduje še v slovenskem jeziku je: **Vzajemna zavarovalnica & Fondarija**; ta zavaruje vse na suhem in na morju, kakor: proti požaru, tatvin, živinskih boleznim i. t. d. Ta zavarovalnica je največja in zavaruje po najnižjih cenah. — Okrajni zastopnik za Brda je g. Josip Školaris iz Vipolž št. 110.

Podružnica tržaške zadruge

delavcev za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga s o. z.

GORICA TRST

Via Garibaldi 20 Via dell'Olmo 6
MONFALCONE, Via Friuli 401.

Zaloga in delavnica peči in kaminov v barvani majoliki, oblike in risbe po najmodernejših načrtih prvovrstnih tovarov. **Lastna tovarna** štedilnikov (Sparherde) v majoliki za kurjavo na oglje ali pa na plin. Načrti kuhinj za restavracije.

Izbera plošč iz majolike za stene, kuhinje, kopelji, stranišča, veže, stopnice. Keramične plošče za podove v barvah in v najmodernejših risbah.

Se prevzame tudi samo postavljenje štedilnikov, preoblečenje z majoliko, obnova podov in poprave.

Ta dela izvršujejo izvežbani delavci po brezkonkurenčnih cenah. — Sprejemajo se dela na deželo.

Dr. A. Grusovin

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože.

Sprejema od 9—11 in od 3—5 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli.

ANTON TERPIN in Comp. nova zaloga

manufakturnega blaga v Gorici, Via Rastello št 10

se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi za mnogobrojen obisk.

Cene brez konkurence.

Na drobno! Na debelo!

Zobozdravniški Atelje Robert Berka

Via Dante 4 - GORICA - Via Dante 4

Mnogoletni asistent pri preznaniem Zobozdravniku Dr. PIKLU v Gorici.

SPREJEMA od 9—12 in od 2—6.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posojilnica)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenkart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence, kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Kmetovalci pozor!

Naiboliša in naicenejša semena krmilne pese, Mamuth :: in Eckendorf, prodaja ::

Kmetjska Zadruga - Trst - Via Raffineria šte. 7.

Holzer Franc - Gorica

Via Rastello 13 -- Via Manzoni št. 5

Priporoča svojo trgovino z železnino, posebno pa

kovanje za stavbo in pohištvo.

Cene absolutno konkurenčne.

Kreditni in hranilni zavod Deželna hranilnica za Goriško

Corso Vittorio Emanuele III. šte. 19.

Deželna hranilnica sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4%.

Obresti se računajo že dan potem, ko je bil vložen denar.

Za vloge jamči dežela s celim svojim premoženjem in z vsemi svojimi dohodki — posebnost, kakršne nima noben drug zavod ali banka, ki se peča s sprejemanjem vlog.

Vloge se sprejemajo od 9. do 12. in od 15. do 17.

Josip Kerševani

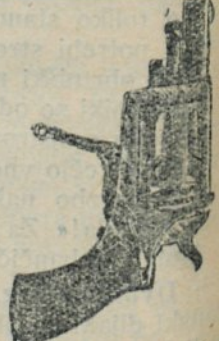
mehanik in puškar

v Gorici, Stolni trg 9, desno.

Zaloga raznih šivalnih in kmetijskih strojev, dvokoles, pušk in samokresov, ter vsih posameznih delov, spadajočih v mehanično in puškarsko stroko. Strokovni, brezplačen pouk v umetnem vezanju in krpanju.

Lastna delavnica in popravilnica, Stolni trg 5, **Poniklanje in lakiranje v vsaki barvi.**

Priporočam vsakemu Original Mundlos šivalne stroje, ker so najbolj zanesljivi, za te jamčim 15 let.

Nevasie pozor!

Neveste pozor!

Na domačo tvrdko

Andrej Maurič

GORICA ul. Carducci št. 11 (prej GOSPOSKA ul.)

Velika zaloga manufakturnega blaga, volne, žime, bombaža, zmeti.

Ravno došla velika množina moškega in ženskega sukna, in raznovrstnega perila, kakor tudi svile.

Postrežba točna in solidna!